

Фінансується
Європейським
Союзом

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) | Випуск 92: 16 Березня – 15 Квітня 2023

1. Кабінет Міністрів запустив пілотний проєкт для надання соціальних послуг окремим категоріям ВПО

21 березня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №248](#), якою запровадив пілотний проєкт щодо надання окремих соціальних послуг певним категоріям внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у закладах охорони здоров'я.

Особи, які мають право на отримання послуг	Особи похилого віку та особи з інвалідністю, які є: <ul style="list-style-type: none"> є внутрішньо переміщеними особами, та перемістилися з території проведення активних бойових дій або з непідконтрольної території, у тому числі в ході обов'язкової евакуації, або житло яких зруйноване або непридатне для проживання внаслідок пошкоджень (підтверджується даними Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій¹).
Соціальні послуги, що надаються в рамках пілотного проєкту	<ul style="list-style-type: none"> притулок (на строк до шести місяців) підтримане проживання стаціонарний догляд (не більше як 50 особам) послуга соціальної адаптації
Обов'язкова умова	Наявність довідки ВПО.

2. Парламент прибрав ще одну перешкоду на шляху виплати компенсацій особам, які постраждали від війни

24 лютого 2023 року Верховна Рада прийняла [Закон №2953-IX](#), що вносить зміни до [Закону про Державний бюджет на 2023 рік](#)² прибравши, таким чином, суттєві перешкоди на шляху виплати компенсацій особам, які постраждали від війни. Закон про державний бюджет на 2023 рік, що був прийнятий раніше за Закон про

¹ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 78](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

² Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 87](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

компенсацію, не включав бюджетні статті по компенсації, в тому числі компенсації за пошкоджене або зруйноване житло. Поточні поправки усувають неузгодженість, додаючи наступні бюджетні статті, які будуть фінансуватися з Фонду ліквідації наслідків війни, а саме:

- компенсація за зруйноване/пошкоджене житло (включаючи дачні та садові будинки)
- відновлення пошкоджених житлових (у тому числі дачних і садових будинків) та громадських об'єктів
- будівництво житла для осіб, які втратили житло внаслідок війни.

Крім того, гарантії відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок війни, надаються суб'єктам морського господарства. В цьому випадку право на компенсацію мають фрахтувальники, оператори та/або власники суден, що експлуатуються під прапором України та прапорами іноземних держав.

3. Парламент ухвалив закон про грошову допомогу для державних службовців, які постраждали внаслідок війни

20 березня 2023 року Верховна Рада ухвалила [Закон №2980-IX](#), який встановлюється право на отримання одноразової грошової допомоги для державних службовців та членів їхніх сімей у випадку якщо інвалідність або смерть була спричинена війною.

Право на отримання допомоги мають	<ul style="list-style-type: none"> • працівники об'єктів критичної інфраструктури • державні службовці • посадові особи місцевого самоврядування • члени сімей загиблих вищезазначених осіб
Обов'язкові умови	Інвалідність або смерть спричинена пораненням, каліцтвом, контузіїєю під час виконання посадових (службових, професійних) обов'язків в районах воєнних дій або в районах, що зазнали бомбардувань, авіаційних ударів та інших збройних нападів.
Часові рамки	Закон застосовується до всіх випадків, що мали місце після 24 лютого 2022 року.
Строки звернення за грошовою допомогою	Три роки з дня виникнення такого права
Розмір грошової допомоги	<ul style="list-style-type: none"> • для осіб з інвалідністю I групи - 800 тис. грн • для осіб з інвалідністю II групи - 500 тис. грн • для осіб з інвалідністю III групи - 200 тис. грн • у разі смерті особи - 1 млн грн.

Право на оскарження

Рішення про призначення грошової допомоги може бути оскаржене в адміністративному або судовому порядку.

4. Парламент запровадив експериментальний проєкт щодо єДокумента про освіту

4 листопада 2022 року Верховна Рада ухвалила [Постанову №1242](#), якою започаткувала дворічний експериментальний проєкт щодо формування та застосування електронного документа про освіту (єДокумент). Відповідно до затвердженого Порядку, кожен власник відповідного документа про освіту може отримати єДокумент (що може використовуватися замість та без додаткового пред'явлення паперової версії документа), якщо така особа

- досягла 14-річного віку
- зареєстрована у додатку "Дія"
- має реєстраційний номер облікової картки платника податків
- має дійсний документ, що посвідчує особу.

5. Кабінет Міністрів затвердив порядок підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних

Довідка: За [оцінками МОП](#), у 2022 році в Україні рівень зайнятості населення знизився на 15% (що еквівалентно 2,4 млн робочих місць) порівняно з 2021 роком. Оскільки війна триває, ще більше українців можуть втратити роботу, а мільйони - опинитися за межею бідності, що зведе нанівець багаторічні зусилля з розвитку.

Подальші зміни: 24 березня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №264](#), якою затвердив Порядок організації професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних.

Таке навчання організовується на замовлення роботодавця, включаючи самозайнятість. При цьому враховуються особисті уподобання та професійні потреби безробітних.

Першочергово, навчання надається в наступних випадках:

- безробітний не має професії (спеціальності) і вперше шукає роботу
- підходяща робота потребує попередньої перепідготовки або підвищення кваліфікації з метою вдосконалення раніше набутих компетентностей
- безробітний втратив здатність виконувати роботу за попередньо здобутою професією, спеціальністю у зв'язку із станом здоров'я
- безробітний бажає провадити підприємницьку діяльність
- є поточна та перспективна потреба ринку праці в кадрах.

6. Парламент ухвалив положення щодо захисту прав трудових мігрантів

Довідка: За останніми [даними](#) Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), станом на середину листопада 2022 року близько 4,7 мільйона біженців³ з України зареєструвалися для отримання тимчасового захисту в Європейському Союзі внаслідок війни. Більшість із них - жінки з вищим за середній рівнем освіти порівняно з іншими групами біженців та українським населенням загалом.

Інтеграція українських біженців на ринку праці відбулася швидше, ніж серед інших груп біженців. У деяких європейських країнах ОЕСР частка працездатних українських біженців працездатного віку вже перевищує 40% (у тому числі в Нідерландах, Литві, Естонії та Великій Британії).

Подальші зміни: 20 березня 2023 року Верховна Рада прийняла [Закон №2982-IX](#), який вносить зміни до низки законів з метою захисту прав трудових мігрантів та боротьби з шахрайством при працевлаштуванні за кордоном. Передбачається поступова легалізація ринку міжнародного працевлаштування, що забезпечить прозорість ведення бізнесу.

Суб'єкти господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном, зобов'язані:	Суб'єктам господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном, забороняється:
<p>надавати громадянину перед його виїздом для працевлаштування за кордоном:</p> <ul style="list-style-type: none"> інформацію в письмовій формі про права та гарантії, передбачені трудовим договором контактні дані консульських установ України в країні перебування проект трудового договору, засвідчений іноземним роботодавцем. 	<ul style="list-style-type: none"> вимагати, зберігати чи використовувати інформацію про стан здоров'я громадянина або використовувати таку інформацію для визначення його придатності до роботи, крім випадків, коли це безпосередньо пов'язано з вимогами до певної професії чи виду діяльності та коли громадянин дав на це письмову згоду стягувати з громадян прямо чи опосередковано, повністю або частково будь-які гонорари, комісійні, винагороди, інші види оплати за послуги з працевлаштування. Оплата послуг з посередництва у працевлаштуванні здійснюється виключно роботодавцем

³ Термін "біженець" використовується в цьому контексті для позначення осіб, які отримали певний міжнародний захист, включаючи не лише офіційний статус біженця (відповідно до Женевської конвенції), але й додатковий та тимчасовий захист (як у випадку більшості біженців з України).

- пропонувати роботу, яка має ознаки неофіційної зайнятості, а також роботу, що приховує справжню мету і предмет праці, або залучати до роботи, не обумовленої трудовим договором.

7. Міністерство юстиції затвердило Критерії визначення інституцій, які мають важливе значення для економіки держави у сфері надання безоплатної правової допомоги

Довідка: 27 січня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №76](#), якою затвердив Порядок та критерії визначення юридичних осіб, які мають критичне значення для економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період⁴. Відповідно до Порядку, критерії визначення підприємства, яке є важливим для галузі національної економіки, розробляються центральними органами виконавчої влади відповідно до сфери їх управління або галузі національної економіки.

Подальші зміни: 28 березня 2023 року Міністерство юстиції затвердило [Наказ №1135/5](#), яким визначило критерії для визнання надавачів безоплатної правової допомоги важливими для економіки в особливий період:

- установи діють у сфері надання безоплатної правової допомоги під керівництвом Міністерства юстиції
- установи забезпечують доступ до правових послуг населенню України
- основним видом економічної діяльності таких установ є "Державне управління загального характеру".

Інші законодавчі зміни

1. **Міністерства затвердили порядок проставлення апостиля** ([Наказ №125/209/293/139/999/5](#) від 17 березня 2023 року)
2. **Парламент надав право на державну підтримку для здобуття професійної, фахової передвищої та вищої освіти особам, які постраждали від позбавлення волі внаслідок війни, та їхнім дітям, а також дітям померлих осіб, які постраждали від позбавлення волі внаслідок війни, віком до 23 років** ([Закон №2940-IX](#) від 23 лютого 2023 року).
3. **Уряд схвалив погодив пропозицію утворення Центру гуманітарного розмінування** ([Розпорядження №303-р](#) від 7 квітня 2023 р.)

⁴ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 89](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Європейського Союзу чи Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейська Комісія, ні DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.